

Asia: VN/16276/2024

Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Sujuvoittaako ehdotus ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä riittävällä tavalla ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen tavoite 1 000 ampumaradasta vuosikymmenen loppuun mennessä?

-

Onko ympäristönsuojelulakia tarpeen soveltaa ehdotuksen mukaisesti ampumaratalain soveltamisen ohella?

-

Onko tehtävien siirtämisen seurauksena tarpeen muuttaa valtioneuvoston ohjesääntöä ehdotuksessa kuvatulla tavalla?

-

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta?

Oulun kaupungin kaavoitusviranomaisen kiinnittää hallituksen esityksessä huomiota muutoksiin, jotka koskevat ympäristölainsäädännön ottamista huomioon rajoitetusti.

Nykyisen ympäristönsuojelulain § 12 kuvaa Oikeusvaikutteisen kaavan roolia toiminnan sijoittamisessa. Pykälän mukaan: Luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Tämä kirjaus on kaavoitusviranomaisen näkökulmasta merkittävä osoitus kunnan kaavoitusmonopolista. Esitetty lainsäädäntömuutos, ettei kyseistä ympäristönsuojelulain pykälää sovellettaisi ampumaradoista aiheutuvien haittavaikutusten estämiseen, ei tunnu tarkoituksenmukaiselta. Oikeusvaikutteisissa kaavoissa osoitetaan tulevien asumisen, loma-asumisen, virkistysalueiden ja muiden melulle herkkien toimintojen sijoittuminen, sekä luonnonsuojelualueet ja muut luontoarvot, jotka tulee huomioida ampumaratojen sijoittamisessa.

Ampumaratalakiesitykseen on kirjattu, että poliisihallituksen on pyydettävä lausunto radan sijaintipaikan kunnalta. Esitys ei kuvaa, voiko luvan evätä kunnan lausunnon perusteella, jos esim. kaavoitusviranomaisen katsoo, että toiminnan sjoittaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Nykyisen ympäristönsuojelulain § 12 on siten kirjaukseltaan selkeämpi.

On hyvä, että hallituksen esitykseksi ampumaratalaiksi on kirjattu ampumarataluvan edellytyksiin maaperän pilaamiskielto ja pohjaveden pilaamiskielto. Toisaalta 9 a § mukaan pilaantumisen riskiä arvioidaan ainoastaan hakijan ilmoituksen mukaan. Kaavoituksen näkemyksen mukaan nykyisen ympäristönsuojelulain § 11 linjaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan sijoittamista selkeämmin. Pykälän mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Kaavoituksen näkökulmasta nämä linjaukset ohjaisivat erityisen hyvin ampumaratatoimintaa, josta aiheutuu väistämättä melua, ja varsinkin pohjavesialueella riskejä.

Oulussa on haluttu turvata ampumaratatoiminta, ja mm. laadittu erillinen osayleiskaava ampumatoinnin mahdollistavalle alueelle. Tavoitteena on ollut osoittaa ampumaratatoiminnoille sellainen sijainti, ettei se aiheuta haittaa asumiselle, luonnon ja metsien virkistyskäytölle, muulle maankäytölle, ympäristölle tai pohjavesille. Tämän tulisi Oulun kaupungin kaavoituksen näkökulmasta olla myös uuden lainsäädännön lähtökohta.

Paajanen Paula
Oulun kaupunki - Kaupunkiympäristöpalvelut, Kaavoitus